

Obs. Hæc planta habitu species sectionis *Pseuderucaria* generis *Moricandia* (*M. clarata* Boiss. et Reut. et *M. Tourneuxii* Coss.) refert, sed cotyledonibus angustioribus facie interiore tantum concavis, non late conduplicatis, ut rectissime monuit cl. Boissier, ad genus *Ammosperma* reducenda.

TRIBUS IV. BRASSICÆ DC.

Siliqua longa, rarius breviuscula, teretiuscula vel septo parallela compressa, *haud articulata*, bilocularis, *dehiscens*, rarius *ægre dehiscens* vel *subindehiscens*, valvis septo aequilatis intus transversim haud septuliferis. *Semina* in quoque loculo *plura vel plurima*, uniseriata vel biseriata. *Cotyledones* longitudinaliter *conduplicatae*. Radicula in plicatura cotyledonum nidulans (»).

15. MORICANDIA.

Moricandia DC. *Syst.* II, 626, et *Prodr.* I, 221; *Endl. Gen.* n. 4954; *Benth. et Hook. Gen.* I, 85; *Boiss. Or.* I, 385.

An. بَدْجِير Bedjir «crassus» (Lx); كُرْنَب Kronb, Kronb a voce græca κράμβη «Brassica» (Lecl., Coss., Mey., etc.).

Sepala erecta, lateralia basi saccata. Petala unguiculata, limbo integro. Stamina libera, exappendiculata. *Siliqua linearis-elongata*, plus minus compressa, dehiscens, valvis convexis carinatis vel planiusculis, nervo medio recto et venis lateralibus donatis, septo membranaceo; stigmate bilobo lobis saepius in conum conniventibus. *Semina* in quoque loculo plurima, uni- vel biseriata, oblonga, compressa, immarginata vel basi anguste marginata. Cotyledones conduplicatae, apice integræ.

Herbae vel fruticuli glaberrimi, glauci, ramosi. Folia indivisa caulina saepius cordato-amplexicaulia, vel pinnatisecta. Flores saepius speciosi, purpurei vel lilacini.

Sect. I. *EUMORICANDIA* Boiss. — *Plantæ* induratione perennes saepius frutescentes. *Folia* indivisa, caulina saepius cordato-amplexicaulia. *Stigmatis lobi* in conum connientes.

1. M. arvensis DC. *Syst.* II, 626, et *Prodr.* I, 221. — *Brassica arvensis* L. *Mant.* 95

Planta glauca, glabra, caudice sublignoso indurato perennis, saepius pluri- vel multicaulis, interdum dumosa; *caulibus* plus minus rigidis, demum inferne vel in longitudine fere tota frutescentibus cortice albido vel cinereo, saepius ramosis *ramis* plus minus divergentibus non subspinescentibus; foliis crassiusculis, insimis saepius sub anthesi evanidis obovatis integris vel superne repando-crenatis inferne in petiolum contractis vel attenuatis, caulinis sessilibus oblongis ovato-oblongisve profunde vel breviter auriculato-cordatis aut plerisque inferne attenuatis; floribus majusculis, spe-

ciosis; petalis purpureo-violaceis, calyce subduplo longioribus; siliquis pedicello multoties longioribus, latiuscule vel anguste linearibus elongatis, compresso-tetragonis, valvis nervo medio valido subcarinatis et venis lateralibus obliquis donatis; *seminibus* in quoque loculo plurimis, *biseriatis*, *subbiseriatis* vel *uniseriatis*. ① induratione 2½ vel 3. Mart.-Jun. et interdum fere per totum annum.

Var. α . *arvensis*. — *Brassica arvensis* L., l. c.; *Fl. Græc.* t. 644. — *Moricandia arvensis* DC., l. c.; *Bot. Mag.* t. 3007; Gren. et Godr. *Fr.* I, 82; Boiss. *Or. I*, 386. — Exs. Bové *Alg.* [1839], Bal. 892, 893 et 894, Choul. 206, Par. 12, Soc. Dauph. 33; Kral. *Tun.* [1854]; Bourg. *Hisp.* 563 et 1566; Bill. *Gall.* 3312, Canut ed. Bourg. 14, Rel. Maill. 806; Huet. *Port. Rig. It.* [1877] 70; Tod. *Sic.* 1146, Huet 15; Schimp. et Wiest un. it. *Cephal.* [1834].

Ar. بَجْدَجْدَجْ بَجْدَجْدَجْ *Bedjidj*, *Bejj* «pinguis vel pinguescens» (*Prax.*, *Lx*) non *Hedjig* (*Par.*); حَرْبَنْ أَجْجَلْ *H'ama* «calidus»; كَرْبَنْ أَجْجَلْ *Kronb-el-Djemel* «*Brassica camelii*» (*Deb.*).

Foliis caulinis omnibus vel saltem superioribus profunde auriculato-cordatis; siliquis late rarius anguste linearibus; seminibus biseriatis vel subbiseriatis, rarius uniseriatis.

In ruderatis et ad vias, in cultis et vervactis, in glareosis et collibus calcareis vel gypsaceis, in alluviis et alveis, in palmetis. — **Med.** C¹. — A³: *Vesoul-Benian!*, in alluviis *Oued Chelif* ad *Orléansville* (*Bond.*); *Aumale* (*Char.*); *Boghar* (*Côme*, *Rx*). — O²: *Perrégaux!*, *Saint-Denis-du-Sig* (*Goug.*, *Mars.*, *Dur.*), *Mascara* (*My*).

— **Plan.** C³: *Setif* (*Soll.*, *Duk.*), *Bordj-bou-Areridj* (*Reb.*); *Chott Mzouri!*, *Aïn-Beïda* (*J. Reb.*); *Batna!* (*Col.*), *Timegad!*, *Firès!*, *Les Tamarins!*; in valle *Oued Djedida* (*Lx*). — A³: *Bokhari* (*Krém.*, *Naud.*, *Gesl.*, *Deb.*), in alluviis *Oued Chelif* superioris (*Deb.*); *Rocher-de-Sel* (*Reb.*, *Gesl.*), *Aïn-el-Ibel!*, *Sidi-Makhelouf!*, *Dj. Milogh!*. — O³: *Tiaret* (*Del.*); *Aflou*, *Ensous* (*Rx*); *Khaneg El-Malah!*, *Stitten!*, *Géryville!* (*Segr.*), *Ghassoul!*, *Dj. Nzira!*. — **Sah.** In margine septentrionali regionis: C²: *El-Kantara!* (*Mil.*), *El-Outaïa!* (*Mil.*), *Branis!*, *Col de Sfa!* (*Guy.*, *Duk.*), *Biskra!* (*Jam.*); *Zeribet-el-Oued* (*Reb.*), in alluviis *Oued Sedeur*, *Sidi-Salah* (*Lx*), *Negrin* (*Biml.*). — A³: *Bou-Saada* (*Reb.*, *Soll.*, *Mil.*); *Ksar El-Aïran* (*Par.*), *El-Reg* (*Par.*, *Rx*), *Laghouat!* (*Tess.*, *Par.*, *Maw*, *Rx*), *Aïn Milogh!*, *Aïn-Madhi!*. — O²: *Brezina!*, *Asla*, *Oued Som* (*War.*), *Tyout!*, *Aïn-Sefissifa!*. — **TUN.** In Tunetia fere tota sat frequens. — **MAR.** Ad septentrionem *Fez* (*Drumm.* *Hay sec.* *Ball*); *Teniet Mouissifer*, *Dj. Mouilah* (*War.*); *Maroc* (*Brouss.* in herb. *Poir.*), in valle *Oued Ghaghaïa* prope *Mouley-Ibrahim* (*Bal.*); *Akka* (*Mard.*).

In Europa mediterranea australi ab Hispania ad Græciam.

Var. β . *suffruticosa*. — *Brassica suffruticosa* Desf.! *Atl. II*, 94. — *Hesperis nitens* Viv.! *Libyc.* 38, t. 5, f. 3. — *Moricandia suffruticosa* Coss. et DR. ap. Coss. in *Ann. sc. nat.* sér. 4, IV, 282. — Exs. Kral. *Tun.* 370.

Ar. بَجْدَجْدَجْ *Bedjidj*, *Bejj* «pinguis, crassus» (*Prax.*); بَجِيرْ *Bedjir* (*Reb.*); كَرْبَنْ أَجْجَلْ *Foul-el-Djemal* «*Faba camelorum*» (*Prax.*); كَرْبَنْ أَجْجَلْ *Kronb-el-Djemal* «*Brassica camelorum*» (*Prax.*, *Larg.*); دَهْمِيمْ *Dahmim* (*Lx*). — *Ar.* **TUN.** حَمْمَى *Hammi* et حَمْمَى *Ihamim* «calidus» (*Lx*). — **BERB.** in ditione Matmata شَمْشَا *Ichchach*

(Lx). — Ar. *FEZZ.* اُفْرَار Afarsar «confusus, intricatus» (Aschers. in Rohlfss); فولْ مَلِيل Foul-el-Ibel «Faba camelorum» (Aschers.).

Foliis caulinis omnibus inferne attenuatis, vel aliis auriculato-cordatis alius inferne attenuatis; siliquis saepius anguste linearibus; seminibus uniseriatis, rarius subbiseriatis.

In ruderatis, in alluviis et alveis, in collibus apricis. «In montibus aridis prope Gafsam» (Desf. *Atl.*). — **Med.** A¹ : in alluviis Oued Mazafran prope Koleah (Claus., D.-J.). — O² : Oran (Dur.); ad molem Oued Sig (Naud.). — **Plan.** C¹ : Msila (Reb.). — A² : Bokhari!, in alluviis Oued Chelif superioris prope Bokhari (Naud.); Aïn-el-Ibel!, Dj. Milogh!, Oued Mzi prope Tadjemout!. — O² : Gada Enfous (Rx), Sidi-Tifour-el-Hammouida!; Dj. Taëlouna!. — **Sah.** C² : El-Outaïa!, Col de Sfa! (Jam.), Biskra! (Jam., Bal.), Mchounech! (Bal.); El-Ouar (Hén.). — A³ : in ditione Hodna : Bou-Saada (Reb., Soll.), Bou-Fardjoun (Reb.), Aïn-Rich (Soll.); Messad (Reb.), Laghouat! (Reb.); Oued Neumrat!, Meilili!. — O² : inter Arba-Tahtani et Chellala-Guebla!, Asla!, Aïn-Sefissifa!. — **TUN.** In Tunetia australi haud infrequens, ex. gr. : Feriana (Rob.); Oued Eddedj, in ditione Aïeïcha, Aïn Segousta, Dj. Hattig (Doûm. et Bonn. miss. 1884), Gafsa (Desf., Doûm.), Ras-el-Aïoun (J. Reb.), Gouïta, Dj. Oum-Ali, Dj. Berd (Doûm. et Bonn. miss. 1884); Oudref, Kebirita (André), Gabès (Kral., Wira), Ras-el-Oued (Durègne), Oued Zitoun, Dj. Aziza, Henchir Demeur, Dj. Mezemzem (Lx miss. 1884), etc.

Ad Ghadamès, in Cyrenaica, Marmarica.

2. M. divaricata Coss. ap. Kral. *Pl. Alg.* [1858], et *Illustr. Atl.* I, 35, t. 25. — *M. spinosa* Pomel *Nouv. mat.* 365 [1874]. — Exs. Kral. *Alg.* 17 et 17 a.

Ar. بَدْجِير Bedjir, Bedendjir «crassus, corpulentus» (Coss., Lx); كربب Kronb «Brassica»; كربب الخلة Kronb-el-Khela «Brassica sylvestris vel deserti» (Lx); بَصِيَّه Beçiyeh vel بَزْوَك Bezieth «expansus, divaricatus» (Lx).

Planta glauca, glabra, perennis caudice sublignoso indurato, multi-caulis, dumosa; *caulibus* rigidis, demum inferne frutescentibus cortice albido, *divaricatum ramosis ramis nonnullis* saepius abortu sterilibus *subspinescentibus*; foliis crassiusculis, insimis saepius sub anthesi evanidis obovato-suborbiculatis integris vel superne repando-subsinuatis inferne in petiolum contractis vel attenuatis, caulinis sessilibus inferne attenuatis vel basi breviter auriculato-subcordatis semiamplexicaulibus obovato-oblongis ovato-oblongis vel oblongis integris, superioribus lanceolatis vel linearis-oblongis; floribus majusculis, speciosis; *petalis intense violaceis*, calyce subduplo longioribus; siliquis pedicellis multoties longioribus, linearis-elongatis, tereti-subcompressis, valvis nervo medio valido subcarinatis et venis lateralibus obliquis donatis; *seminibus* in quoque loculo plurimis, *uniseriatis*. Induratione ፲ vel ፵. Apr.-Jun.

In collibus apricis præsertim calcareis, in petrosis et rupestribus, in alluviis et

alveis. — **Sah.** A⁶: ex gr.: in ditione *Mzab*: *Anit-el-Cometi* (Vilm.), *Oued Sou-dan!*, *Berrian!*, *Oued Bir!*, *Guerrara!*, *Oued Segrir!*, *El-Farch!* (Kral., Lx), *Anit-el-Chouikat!*, *El-Ateuf!*, *Ghardaïa!*, *Beni-Isguen!*, *Metlili!* (Perr., Lx); inter *Metlili* et *El-Golea*: *Bir Bergaoui*, *Hassi Zirara* (Mil., Iss.), *Bou-Mezerag* (Mil.), inter *Hassi Zirara* et *El-Golea* (Mil., Iss.), etc.

Provinciæ Algeriensi peculiaris, in provinciis Cirtensi et Oranensi necnon in Tunetia et imperio Maroccano desideratur.

Obs. *M. divaricata* a speciebus omnibus sectionis *Eumoricandia*, inter se valde affinibus et forsan ad unicum (*M. arvensem* DC.) referendis, præsertim differt habitu peculiari et in omnibus locis supra citatis sat constante, nempe caules etiam juniores fere a basi divaricatum ramosi ramis sæpius nonnullis abortivis sub-spinescentibus.

Sect. II. *PSEUDERUCARIA* Boiss. — *Plantæ annuae. Folia petiolata, pinnatisecta. Stigmatis lobi haud conniventem.*

3. **M. Tourneuxii** Coss. msc., et *Illustr. Atl.* I, 36, t. 26. — *M. clavata* Coss. olim in herb. non Boiss. et Reut. — Exs. Kral. *Alg.* 16 a.

Planta annua, glaucescens, glabra; caule erecto, ramoso, rarius simplici; *foliis* subcarnosis, petiolatis, *pinnatisectis*, *lacinias linearibus* teretiusculis obtusis integris vel inæqualiter 2-4-lobis; floribus majusculis; petalis sæpius pallide purpureis, calyce subduplo longioribus; *siliquis* pedicello multo longioribus, latiuscule linearibus, compressis, *valvis* nervo medio recto nervis *lateralibus* venisque oblique reticulatum anastomosantibus præminentibus donatis; *seminibus* in quoque loculo plurimis, *biseriatis*. ♂. Apr.-Maio.

In collibus apricis gypsaceo-calcareis vel glareoso-arenaceis regionis Saharensis. — **Sah.** A¹: in parte australiore regionis ad meridiem *Ouargla*: *Gar El-Krima!* ubi primum ab amicissimo A. Letourneux, itineris mei botanici socio, 3 maio 1858 detecta, *Hassi Tarfaïa*, *Hassi Smiri* (Lalanne).

Hucusque tantum in Algeriæ australioris locis indicatis nota.

Obs. *M. Tourneuxii*, ad *Moricandiae* sect. *Pseuderucariam* Boiss. (*Or. I*, 387) referenda, valde affinis *M. clavata* Boiss. et Reut. (in Boiss. *Diagn. Or. ser. 2*, v, 25, et *Or. I*, 387.—*Brassica teretifolia* Delile! *Æg. Illustr.* n. 600 non Desf.—*Moricandia teretifolia* Dene *Pl. Palest. et Syr.* in *Ann. sc. nat. sér. 2*, IV, 357 non DC. — Exs. Schimp. *Arab. petr.* 205 sub *Erucaria*) in *Ægypto media* (Delile, Figari, Schweinf.), in Palæstina ad *Jaffa* (Bové), in regione Sinaica *Ouadi Atal* (Schimp.) et in Arabiæ petrææ deserto *Tih* (Boiss.) crescenti, sed differt foliorum lacinias latioribus, siliquis brevioribus latioribusque et præsertim valvis præter nervos laterales vénis oblique reticulatum anastomosantibus præminentibus donatis, non obsolete venosis et venis anastomosantibus destitutis.

† *M. alypifolia* Pomel *Nouv. mat.* 366.

† *M. longirostris* Pomel, l. c., 367.

† *M. pallida* Pomel, l. c., 365.

† *M. patula* Pomel, l. c., 225.